

Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILHELM SØRENSEN

Prent:
A. ØSTER

YMISK TÍÐINDI

Lógin um nýggju skipanina viðv. stjórnani á Havnar býi er kunngjørd og hevur fingið lógargildi.

Hámarksprísurin á sagogrýnum er settur til 2 kr. fyri kilo.

Starvið sum umsjónarmaður við hópitalið í Havn er lýst leyst. Byrjunarlógin við viðbótum er 13.867,20 kr. fyri gifting og 12.259,20 kr. fyri ógifting.

Gertrude Schliewen kemur á Havnina í dag at ferma saltfisk, fer síðani av stað við 2500 tons.

Góð tíðindi

Latum okkum við tað sama takka teimum monnum sum hava verið niðri fyrri at samráðast við norðmenn og Danir um samarbeiði í Grönlandi.

Teir hava gjørt eitt gott arbeiði — og vit hugsa vunnid tað, ið kundi vinnast.

Tað var ikki gott at koma afturum aftur ta ræðuliga ógerð, ið hin vanlukku sendinevndin við Leif Waagstein og øðrum gævum monnum á odda gjördu føroysku fiskivinnuni, tá ið teir á sinni vóru uppi í Grönlandi og lótu Müller umsjónarmann í Føroyingahavnini tola seg, so teir komu aftur til Føroya og spýðu upp aftur alt tað, sum hesin góði harri hevði billað teimum inn um, hvussu ónýttulig hin sokallaða Suðurhavni hjá Norðmonnum var, og hvussu frálíkt tað var at útbýggja úti í Føroyingahavnini.

Dam gekk ímóti teimum og kravdi, at Føroyingar skuldu hava byggiarættin í Suðurhavni framman nakran ann, tí har var bilagast, best og handigast at byggja. Hann brast saman við Müller um hetta. Men tá ið hin føroyska sendinevndin umboðandi vinnulívið helt við Müller, tapti hann. Hansara krav vórðu avvist við orðum frá sendinevndini. Hon vann. Projekt varð gjørt av verkfrøðingi Djurhuus. Tað kostaði bara fleiri milliónir bert at gera so frægt, at leggja kundin at har úti. Tað orkaðu Føroyingar ikki og enn og minni haraftrat at byggja út á landi.

Samstundis, sum alt miseydnadist hjá Føroyingum viðv. bygging í Føroyingahavnini, sá føroyskir fiskimenn, hvussu Norðmenn bygdu við stormferð, bryggju, hús, handil o.s.f. Nú hava umboðsmenn fyrri Grönlandsfelagið gjørt samtak við Danir og Norðmenn og sloppið ávík í samarbeiði við teir inni í Suðurhavni. Gott gjørt, tí einki annað var at gera, um vit ikki skuldu verða útskolaðir haruppi.

Men vit hava fingið tann viðskera, at Norðmenn, okkara frekastu konkurentar, hava fingið friar ræsur at troðka okkum á okkara egnu öki, samstundis sum teir av allari megi byrgja fyrri okkum og gera alla fiskivinnu við Noregs strendur og uppi í Hvítahavn um ómöguliga fyrri okkum.

Dýrt var aftur at fáa fótalesti í okkara egnu havn.

Men einki annað var vist at gera

Sildaveiðan í Føroyum

Týsdagin vóru blaðmenn bidnir um at koma út í Tinganes, hetta er nakað í sjáldan hendir, so okkurt stórvegis mundi verða at frætta, so var eisini.

Triggir manns góvu okkum frágreiðingar frá sildini, teir vóru Jens Chr. Olsen, Karstin Hoydal og Gunnar Gunnarsson.

Havsildin stendur nú um 130-140 fjórðingar úr landi í norðan og gongur hon eystureftir, hvønn veg hon kemur at ganga verður hitin í sjónum at gera av, har hon stendur nú er hitastigið millum 3,5—4. Teir ið eru á sildaveiðu nýta tí nógv »gradstokke«, og siga teir, tað vera hentasta amboð, teir hava.

Norska havransóknarskipið G. O. Sars liggur hjá sildini sum í fjór, og verður at elta hana líka til Noregs.

Gongdarmöguleikarnir eru tveir, suður eftir meira ella beint eystureftir, kemur hon suður á, verður hon, tá hon nærkast Føroyum um 30 fj. úr landi, tekur hon hina gongdina, kemur hon ikki stórt nærri enn hon er.

Um víðar fara fleiri skip út at royna eftir henni, tvey liggja klár á Fuglafjørði og eitt á Klakksvík.

Síðan greiddi Jens Chr. Olsen okkum frá Svøríkistúri sínum.

I 1950 vórðu fyrstu lógin og reglugerðir fyrri sildavakran í Føroyum gjörðar, so hetta var eitt heldur nýtt stig, ið gjørt var.

I 1950 var mest arbeiðt við fjarðarsild, og tók hann sum dóm, Gøtu og Skálafjørðin.

Av fjarðarsild varð avskipað har í 1950: 2571 tunnur, og 557 tn av hav-

MILLUM UNGFÓLK

Tey fóru til hús. Hann helt í armin á henni, men fyrri at tað ikki skuldi siggja alt ov ógvushit, royndi hann tó at ganga so langt úti frá henni sum til bar. Hann visti sum var, at tað fór ikki at vera so torført at fáa innivist fyrri náttina, men verri var við kostinum. Hann fór tí at einari automat, brúkti all tey 25 øyrni hann hevði, royndi síðani við krónustykkjum, men tað bar nú ikki til. Í hálvvaldsingini kom geispi á hann, og hann helt, at nú var best at fara til hús. Hann skuldi í skúla tíðliga morgunin eftir. Anna skuldi eisini upp at vaska toy. Har heilsaðust tey fyrri seinasta ferð hetta kvöldið. »Bye, bye...« og so sá vit tað, helt Anna, áðrenn hon lat húrðina aftur. »All right... mikukvöldið,« helt hann á trappuni og fór so. Hann gekk kvikliga, kalt var. Hevði hendurnar í lumanum, bretti sær á við hvørt, og við hvørt treiv hann í: Vi hugge med korde. — Anna fekk illa sovið sum hon hugsaði. Alt mól fyrri henni: trolarar, skonnartir, minstalon, ístiskasölur, telegram úr Grönlandi, tvangsölur, bonn o. s. f. Hon svav alla tíðina við einum smíli á varrunum. Aldi hevði toyskúlið hjá Óni gingið, so lættliga frá hönndini sum dagin eftir. Verri var við honum. Hann kom ikki í skúla fyrr enn aftaná dagurda og var ov seinir. Hann fekk eina uppgávu. Skuldi seta kós heim úr Íslandi, men so nógv var Anna honum til hindurs, meðan hann setti út í kortinum, at hann endaði 140 fjórðingar í ein útnyrðing úr Angmagsalik.

sild. Eingin kára varð gjörd um hesa sild.

I 1951 kom skifti í og verður bilast-ið soleiðis: Av fjarðarsild 3986 og av hinari 4261 tn. í sama öki.

Um fjarðarsildina kom eingin kára, men um 113 tn. av 539 tn. frá einum manni her í Føroyum kom kára, sildin var tránað í tunnum, og varð sildin í teimum vrakað av Svium.

Landstýrið gjörði av beinan vegin at senda Jens Chr. Olsen til Svøríkis fyrri at fáa at vita, hvat orsökini kundi vera til hetta, og eisini at vita, hvussu teir vildu hava hana at vera.

Sildin í hesum tunnum var nógv versnað síðani hon var vrakað í Føroyum, og hildu menn har yviri at tvær orsøkir kundu vera til tess.

1. Ovgomul tá hon kom í salt.

2. Tunnan varð ikki heilt fylt við laka, so luft var komin í hana.

Tað er altíð ein tíð, áðrenn tað sæst nakað á tránaðari sild.

Sviar vóru ógvuliga glaðir fyrri at Føroyingar vildu seta seg inn í, hvussu teir vildu hava sildina viðfarnað.

Fyrsta treytin fyrri at fáa góða sild er, at hava nýggjar og sterkar norskar ella svenskar tunnir við profilbøndum, stöddin skal vera 120 litrar (tær mugu ikki vera finskar). Salt skal vera 28 kg til 115 kg av ferskari avhövdaðari og magadrignari sild, og skal hol borast á tær dagin eftir og lakin verða stoyttur í til tunnan er full. So verður góð sild.

Annars ventast ikki at hendan sendingin verður at gera skaða framyvri fyrri marknaðin, tí maður varð so skjótt sendur yvir.

Tann besta stöddin er 3,5—3,7 til kg, teir meta føroyska sild í góðsku til at liggja millum Faksa- og Norðurlandssild.

Annars verða menn, ið ætla sær at veiða sild, bidnir um at snúgva sær til Fiskivinnuskrivstovuna, hvar teir fáa alt at vita. Og ráða vit øllum til at gera tað, tí málið er týðningarmikið, og má ikki spillast av óvitsku.

Jólastjórnan

Hesin hugnaligi jólagesturin er komin aftur í ár, við nógvum góðum innihaldi, bæði av lesnaði og myndum. Forsíðan er serliga vökur. Gomul Havnarmynd í fleiri litum. Teknað hevur Jacob Olsen. Tað fjölbroytta innihaldið av sögum og yrkingum er eftir: J. Berg, P. Háberg, Hans M. Debes, Regín í Ljó, Louis Zachariasen, Mariu Skylv Hansen, Sofiu Petersen, Valdemar Poulsen, Rikard Jensen, Baraldur, Óla Onghamar, L. í Rættará og H. A. Djurhuus. Myndirnar eru teknaðar av: Eivinn Isholm, Ing. av Reyni, Wm. Heinesen, Óvild Didriksen, J. P. Meitilberg, Ing. Jacobsen, Jákup Olsen. — Útgevandi er Norröna forlagið.

Ferð Gullivers . . .

»Ferð Gullivers til Pinkulinalgand« eftir Jonathan Swift. Týtt hevur Chr. Matras professari.

Hitt føroyska Studentafelagið í Keypmannahavn hevur sett sær fyrri á hvørjum ári at lata prenta eina nýggja barnabók á føroyskum máli føroyskum börnum til frama. — Tað er peningur frá Ólavskúkubaretinum, ið nýttur verður til hesar bókaútgávur, og tann peningur, ið inn kemur, fer allur til sama endamál.

Higartil hevur felagið umframt »Ferð Gullivers« latið úr hondum »Systir og

eg« eftir Dirk van der Heide, Regín Dahl hevur týtt, og »Peik« eftir Barbra Ring, Elsa Barentsen hevur týtt.

Til haldararnar

Ofta verður klagast um, at haldarar ikki fáa blaðið regluliga. Við hvørt kemur tað ógjørt og við hvørt hendir tað at heilar bygdir ikki fáa blaðið fyrr enn fleiri dagar eftir røttu komingartíðina.

Blaðið verður altíð regluliga avgreitt hiðani til ásettu tíð. Kemur blaðið ikki, er tað postverkið, ið hevur skuldina. Siggið frá sum skjótast, tá ið blaðið ikki kemur regluliga.

Nógv er broytt

Sjálvt í Klakksvík vera tað einans tey reiduliga tilkomnu, ið kenna hesa myndina og tó er hon ikki serliga gomul. Hetta eru tey gomlu handilshúsin hjá Símun í Vági. Heldur ikki hesi húsin eru at kenna aftur; tey eru nógv umbygd og frá at vera handilshús eru tey vorðin til sethús hjá Einar Waag, lögtingsmanni. Húsið við síðuna er partur av núverandi bryggjarinum: »Føroya bjør«, ið nú er stórt öl og mineralvatnsvirki við øllum nýmótans amboðum.

Hyggur ein yvir um vánna, verður ein varur við stórbroytingar. Uppi á Gørðum eru eingi hús, nú standa hús í hópatali allan vegin heim á Biskupstøð, har kirkjan stendur mest sum einsamøll á myndini, men í dag er umgyrd av einum hópi av stórum og nýmótans húsum.

JÓLAGÁVAN

Til teirra harniðri er

FEDGAR**Á FERÐ**

Prísur 5.75

Kann sendast sum bræv ella prent unna teimum tað besta í dag er seinasta lótan at senda.

Forlagið Framhald.

TANKKLINIK

Dr. Jakobsensgata 11, Tórshavn.
Viðtalutíð kl. 10—13 og 14—16
Leygardag 10—13

Málratting 717.

Magnus Jensen, tannlækni.